

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/3122/2024.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

1. Az Alkotmánybíróság a korhatár előtti öregségi nyugdíjak megszüntetéséről, a korhatár előtti ellátásról és a szolgálati járandóságról szóló 2011. évi CLXVII. törvény 5. § (1), (2), (3), (4) és (5) bekezdése, valamint a 11. § (1)–(2) bekezdése alaptörvény-ellenességének és nemzetközi szerződésbe ütközésének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt visszautasítja.
2. Az Alkotmánybíróság a Kúria Kfv.VII.45.047/2024/2. számú végzésével szemben előterjesztett alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (1) bekezdése és 27. § (1) bekezdése alapján alkotmányjogi panaszt terjesztett elő.
- [2] 1.1. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszban a következőket kérte.
- [3] Egyrészt indítványozta, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a korhatár előtti öregségi nyugdíjak megszüntetéséről, a korhatár előtti ellátásról és a szolgálati járandóságról szóló 2011. évi CLXVII. törvény (a továbbiakban: Knymt.) 5. § (1), (2), (3), (4) és (5) bekezdése, valamint a 11. § (1)–(2) bekezdése alaptörvény-ellenességét, és az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában 1950. november 4-én kelt egyezménybe (a továbbiakban: Egyezmény), mint nemzetközi szerződésbe ütközését az Alaptörvény 24. cikk (3) bekezdés *a)* és *e)* pontja alapján, és azokat az Abtv. 41. § (1) bekezdése alapján semmisítse meg.
- [4] Másrészt kérte, hogy az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszban leírt, „az Európai Unió Bírósága felé kezdeményezett előzetes döntéshozatali eljárás kapcsán megfogalmazott 10 db. kérdéskört érintően folytassa le a nemzetközi szerződésbe

ütközés vizsgálatát az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 32. § (1) bekezdése alapján.”

- [5] Kérte továbbá, hogy az Alkotmánybíróság „a Kúria Kfv. VII.45.047/2024/2. számú végzésének – beleértve a Fővárosi Törvényszék 113.K.703.123/2023/7. számú ítéletét és az alperes Magyar Államkincstár Nyugdíjfolyósító Igazgatóság határozatát is – az Alaptörvény 24. cikk (3) bekezdés *b*) pontba ütközését állapítsa meg és az Abtv. 41. § (1) bekezdése alapján semmisítse meg.”
- [6] Az alkotmányjogi panasz 189 oldal terjedelmű, melynek első 110 oldala tartalmazza (1) az indítvány benyújtásának törvényi és formai követelményei között: (1a) a pertörténetet és a tényállás ismertetését; (1b) a jogorvoslati lehetőségek kimerítését; (1c) az alkotmányjogi panasz benyújtásának határidejét; (1d) az indítványozó érintettségének bemutatását [az indítvány számozása szerint annak az 1. *a*), *b*), *c*) és *d*) pontjai]. A 110. oldal 2. pontjától tartalmazza az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolását, ezek között (2a) az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek megjelölését [az indítvány e része szerint az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése, XV. cikk (1)–(2) bekezdése, XXIV. cikk (1) bekezdése, XXVIII. cikk (1) bekezdése, XIII. cikk, T) cikk, II. cikk, Q) cikk (2)–(3) bekezdése]. Idézi továbbá azoknak a nemzetközi egyezményeknek az egyes szabályait, amelyeket a támadott rendelkezések a panasz szerint sértenek.
- [7] A megsemmisíteni kért jogszabály, jogszabályi rendelkezés alaptörvény-ellenességének indokolása az indítvány tartalma szerint (a 116. oldal I. ponttól) arról szól, hogy az indítványozó szolgálati járandóságának a 2018. május 1-jei szüneteltetése – a támadott jogszabályok, valamint a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tny.) rendelkezései és a hatósági, bírósági döntések alapján – miért alaptörvény-ellenes, és miért sért nemzetközi egyezményeket, a panasz érvelése szerint a bizalomvédelem, a szerzett jogok védelme, a tulajdonhoz való jog, a diszkrimináció-tilalom tükrében. Az indítványozó utal arra is, hogy „az általam a 2012-2022. években benyújtott alkotmányjogi panaszokat az Alkotmánybíróság nem teljes körűen vizsgálta, sőt az Alkotmánybíróság által hozott határozatokban egymással is ellentmondásban álló megállapítások vannak.” Az indítvány a befogadhatóság körében az Alaptörvényt és az Abtv-t idézi, majd megállapítja: „a Kúria Kfv.VII.45.047/2024/2. szám alatt hozott végzésével zárult ügyben alaptörvény-ellenes valamint egyezményellenes és európai uniós szerződésekbe ütköző jogszabály alkalmazása folytán Alaptörvényben biztosított jogaimnak a sérelme – nevezetesen a szolgálati járandóságom szüneteltetése – következett be a jelen alkotmányjogi panasz II. részében írtak szerint.”
- [8] Az indítványozó a panasz IV. pontjában a következőket állítja: „Alkotmányjogi panaszomat az Alkotmánybíróság 3061/2015. (IV. 10.) AB határozatban, a 3112/2016. (VI. 3.) AB határozatban, a 3290/2017. (XI. 14.) AB végzésben, a 3236/2019. (X. 11.) AB

végzésben, a 3127/2015. (VII. 9.) AB határozatban, a 40/2012. (XII. 6.) AB határozatban, a 3183/2020. (V. 21.) AB végzésben, az Alkotmánybíróság IV/1056-4/2019. számú elutasító határozatának az Alkotmánybíróság IV/1790-6/2020. számon (3060/2021. számon) hozott végzésében, valamint a Tny. 83/B. §-a alkotmányossága tárgyában hozott határozatának [19/B/2007. AB határozat] ismeretében terjesztetem elő, mivel meggyőződésem, hogy az általam jelen alkotmányjogi panaszomban felhozott érvekkel együttesen értékelve, a hivatkozott AB határozatokban elutasított indítványok is új megvilágításba kerülnek.” Utalt arra az indítványozó, hogy az alkotmánybírósági határozatok óta „a körülményekben változás következett be, az Alkotmánybíróság *ítélt dolog* miatt a Knymt. 5. § (1)–(5) bekezdéseit, a 11. § (1) (2) bekezdéseit, 11/A §-át illetően a jogszabály alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló jelen alkotmányjogi panasz (indítvány) az Abtv. 24. § (3) bekezdése és az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *b*) pontja alapján nem visszautasítható.”

- [9] 1.2. A Fővárosi Törvényszék az indítványozó 2023. évi szolgálati járandósága szüneteltetése tárgyában, a Magyar Államkincstár Nyugdíjfolyósító Igazgatósága által, 110/211711/2023. számon hozott határozatot vizsgálta felül (, és a keresetet elutasította; az ügyben a Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadását megtagadta. Az indítványozó ezt követően fordult az Alkotmánybírósághoz.
- [10] 1.3. A bírói döntésekkel szemben a panasz – a lényege szerint – a szolgálati nyugdíj szolgálati járandósággá való „lecsúsztatását”, a juttatás csökkenését kifogásolja; erről tartalmaz sokszínű jogi érvelést az indítvány. Szolgálati nyugdíj szolgálati járandósággá való átalakításával, továbbá szüneteltetésével összefüggésben az Alkotmánybíróság már több ügyben járt el, bírói kezdeményezés, jogszabály vizsgálatára irányuló más indítvány és alkotmányjogi panasz alapján is.
- [11] Az indítványozó maga is több esetben alkotmányjogi panaszt nyújtott be az egyes, eltérő szüneteltetési időszakokra vonatkozó, konkrét ügyeiben a bíróságok, végső soron a Kúria ítéleteivel vagy végzésével lezárt ügyekben alkalmazott egyes jogszabályok ellen.
- [12] Legutóbb az Alkotmánybíróság a 3507/2022. (XII. 20.) AB végzésben (Indokolás [14]–[17]), majd ezt követően a 3421/2023. (X. 11.) AB végzésben utasította vissza az indítványozónak a tartalma szerint a jelen panasszal alkotmányjogi szempontból összehasonlítható alkotmányjogi panaszait, melyek Tny. 83/B. § (1) és (2) bekezdései, valamint a Knymt. 11. § (1) bekezdése, továbbá a Tny. végrehajtásáról szóló 168/1997. (X. 6.) Korm. rendelet 73/B. §-a alaptörvény-ellenességének és nemzetközi szerződésbe ütközésének megállapítására és megsemmisítésére irányultak.
- [13] 2. Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. §-a alapján mindenekelőtt azt kellett megvizsgálnia, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság törvényi feltételeinek eleget tesz-e.

- [14] 2.1. A Kúria végzését 2024. június 4-én vette át az indítványozó jogi képviselője, a panaszt ehhez képest az Abtv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott hatvan napos határidőben, személyesen nyújtotta be az indítványozó. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány határidőben érkezett.
- [15] 2.2. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszban az elsőfokú jogerős ítélet alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését is kérte. Tekintettel arra, hogy a Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadását megtagadta, a jelen alkotmányjogi panasz megítélése szempontjából az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerint az alapügy érdemében hozott döntésnek az elsőfokú jogerős ítélet tekinthető.
- [16] Az Ügyrend 32. § (5) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság a Kúriának a felülvizsgálati eljárásban hozott nem érdemi döntésén keresztül akkor vizsgálja az alapügyben hozott bírói döntést, ha a Kúria az alkotmányjogi panaszban sérelmezett, nem érdemi döntését mérlegelési jogkörben hozta meg.
- [17] Az indítványozó jelen ügyben az elsőfokú jogerős döntést alkotmányjogi panasszal határidőben nem támadta meg, ugyanakkor a Kúria felülvizsgálati kérelem befogadását a Kp. 118. § (1) és (2) bekezdése miatt megtagadó végzése mérlegelési jogkörben hozott döntésnek minősül. Erre tekintettel a Kúria végzésén keresztül az elsőfokú jogerős ítélet állított alaptörvény-ellenessége vizsgálható jelen eljárásban.
- [18] 2.3. Az Alkotmánybíróság ezt követően megvizsgálta, hogy az indítvány megfelel-e az Abtv. 52. § (1b) bekezdés szerinti határozott kérelem feltételeinek.
- [19] A törvényszék ítélete és a Kúria végzése alapján megállapítható, hogy a bíróságok a jelen esetben a Knymt. 5. § (1) bekezdését, 11. § (1) és (2) bekezdését, valamint a Tny. 83/B. § (1)–(2) bekezdését hívták fel; továbbá a hatóság alkalmazta a Knymt. 11. § (3) bekezdését is. A bírósági döntésekben és a közigazgatási határozatban a Knymt. 5. § (2)–(5) bekezdéseit érdemben nem alkalmazták; ezek a szabályok a szolgálati járandóság folyósítására, összegére és a családi kedvezmény igénybevételére vonatkoznak, ezért alkotmányjogi panaszban alaptörvény-ellenességük vizsgálata nem kezdeményezhető eredményesen az Abtv. 26. § (1) bekezdése és 27. §-a alapján.
- [20] 2.4. Alkotmányjogi panaszban az Abtv. 26–27. §-ai alapján csak Alaptörvényben biztosított jog sérelmére lehet hivatkozni. Az Alaptörvény T) cikke, a Q) cikk (2)–(3) bekezdése –, továbbá a bírói döntést illetően a panasz szerint az Alaptörvény 24. cikk (3) bekezdés b) pontja – a panaszban előadottak alapján nem Alaptörvényben biztosított jogot tartalmaznak, ezért ezeknek az alaptörvényi szabályoknak az állított sérelme alkotmányjogi panasz alapján nem vizsgálható.
- [21] Bár az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése jellemzően nem tartalmaz Alaptörvényben biztosított jogot, a jogállamiság részét képező jogbiztonságból fakadó visszaható hatály tilalmát és a kellő felkészülési idő követelményét az Alkotmánybíróság az alanyi alapjogokhoz, illetve azok érvényesüléséhez közvetlenül kapcsolódó elvként ismeri el. A jogbiztonság

önmagában nem alapjog, így a B) cikk (1) bekezdésének a sérelmére alkotmányjogi panaszt csak kivételes esetben – a visszaható hatályú jogalkotás, jogalkalmazás és a felkészülési idő hiánya esetén {3047/2016. (III. 22.) AB határozat, Indokolás [39]; hasonlóan lásd: 1/2016. (I. 29.) AB határozat, Indokolás [54], [61]; 34/2014. (XI. 14.) AB határozat, Indokolás [71]} lehet alapítani. Az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésével kapcsolatban nem a visszaható hatály tilalmára, avagy a kellő felkészülési idő követelményére hivatkozik, ezért az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése alapján vizsgálódásnak a jelen esetben nincs helye.

- [22] 2.5. Az indítvány első oldalának 1.–4. pontjai nem tartalmazzák a Knymt. 11/A. §-át, mely rendelkezés sem a Törvényszék ítéletében, sem a Kúria végzésében nem szerepel, vagyis azt nem alkalmazták, így az a panaszban nem támadható eredményesen.
- [23] 2.6. Az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, az általa támadott döntés az Abtv. 27. § szerinti, eljárást lezáró döntés, így alkotmányjogi panasszal támadható.
- [24] 2.7. Az indítványozó az alapügyben peres fél volt, így érintettnek tekinthető.
- [25] 2.8. A jelen ügyben előterjesztett alkotmányjogi panasz elintézésénél vizsgálni kellett a panasz alapján, a panaszban felhívott alkotmánybírói döntésekre figyelemmel azt, hogy van-e a panaszban olyan érv, amely a korábbi alkotmánybírói döntésektől eltérő döntést indokolhat a jelen esetben, akár az ítélt dolog (*res iudicata*), akár az alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés (Abtv. 29. §) fennállását illetően. Az Alkotmánybíróság a panaszt a jelen esetben is a tartalma szerint bírálta el.
- [26] 3. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság az ügyrendjében meghatározottak szerinti tanácsban eljárva dönt az alkotmányjogi panasz befogadásáról. A (2) bekezdés alapján a tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, ezek között a 26–27. § szerinti érintettséget, az Alaptörvényben biztosított jogok sérelmét, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket. A (3) bekezdés úgy szól, hogy a befogadás visszautasítása esetén a tanács rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát.
- [27] Az Abtv. 29. §-a szerint az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.
- [28] 4. Jelen esetben megállapítható, hogy az alkotmányjogi panaszban nem szerepel olyan új érv az Alaptörvényben biztosított jogokkal összefüggésben – a konkrét jogszabályi rendelkezést illetően – amely a korábbiaktól eltérő alkotmánybírói döntést indokolna, akár a *res iudicatát*, akár az alapvető alkotmányjogi jelentőségű

kérdést (Abtv. 29. §) vonatkozásában, a Knymt. indítványban szereplő szabályaival kapcsolatban.

- [29] Tekintettel arra, hogy a 3421/2023. (X. 11.) AB végzés óta a körülményekben változást a jelen alkotmányjogi panasz nem igazolt, és ilyen nem következett be, az Alkotmánybíróság – utalva a 3060/2021. (II. 19.) AB végzésben kifejtettekre és az ott ismertetett 3061/2015. (IV. 10.) AB határozatra, valamint a 3112/2016. (VI. 3.) AB határozatra, továbbá a 3236/2019. (X. 11.) AB végzésre, a 3183/2020. (V. 21.) AB végzésre, a 3378/2020. (X. 22.) AB végzésre, továbbá utalva a 3037/2021. (II. 10.) AB végzésre, a 3060/2021. (II. 19.) AB végzésre és a 3303/2022. (VI. 24.) AB végzésre – a Knymt. 11. § (1) bekezdését illetően a jogszabály alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítvány az Abtv. 31. § (1) bekezdése és az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *b*) pontja alapján részben – a szerzett jogok, a tulajdonvédelem vonatkozásában – *res iudicata*, továbbá a többi, Alaptörvényben biztosított joggal kapcsolatban, valamint a Knymt. 5. § (1) bekezdését és 11. § (2) bekezdését illetően is az Abtv. 29. §-ában foglalt feltételek hiánya miatt, az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdései, valamint az Ügyrend 30. § (2) bekezdésének *a*) pontja alapján – alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés hiányában – visszautasította.
- [30] Az alkotmányjogi panasz ismétlődő felvetései alapján utalni kell arra, hogy azt a kérdést, hogy a Knymt. 11. § (1) és (2) bekezdései ellentétesek-e az Alaptörvény B) cikkének (1) bekezdésében megfogalmazott jogállamiság elvével – azon belül is a jogbiztonság követelményével (amire alkotmányjogi panaszban nem lehet hivatkozni), a bizalomvédelemmel, a szerzett jogok védelmével –, a 3061/2015. (IV. 10.) AB határozat bírói kezdeményezés alapján bírálta el, az akkor alkalmazandó hatályos jogot vizsgálva.
- [31] Az indítványban nem található az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *e*) pontjában előírt, önálló, Alaptörvényben biztosított jog sérelmére alapított indokolás, vagyis határozott kérelem a bírói döntésnek az alaptörvény-ellenességére, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *h*) pontja alapján a Kúria végzése elleni indítványt is visszautasította az Alkotmánybíróság.
- [32] Az Alkotmánybíróság az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *h*) pontja alapján utasította vissza a Knymt. 5. § (2)–(5) bekezdése elleni panaszt is.
- [33] 5. Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *f*) pontja alapján (nemzetközi szerződésbe ütközés vizsgálata) a jogszabályok vizsgálatát az indítványozók kezdeményezésére, illetve bármely eljárása során hivatalból végzi. Az eljárást az országgyűlési képviselők egynegyede, a Kormány, a Kúria elnöke, a legfőbb ügyész, valamint az alapvető jogok biztosa indítványozhatja. A bíró – a bírósági eljárás felfüggesztése mellett – az Alkotmánybíróság eljárását kezdeményezi, ha az előtte folyamatban levő egyedi ügy elbírálása során olyan jogszabályt kell alkalmazni, amelynek nemzetközi szerződésbe ütközését észleli. [Abtv. 32. § (2) bekezdés].

- [34] A nem a jogosulttól származó, jogszabály nemzetközi szerződésbe ütközésének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt az Alkotmánybíróság szintén visszautasította [Ügyrend 30. § (2) bekezdés c) pontja]. Az Alkotmánybíróság a panaszban foglaltak alapján a jelen esetben nem látott okot az Abtv. 32. § (1) bekezdése alkalmazására.
- [35] Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság az indítványt – az Abtv. 56. § (3) bekezdésére figyelemmel – az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a), b), c) és h) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2025. február 11.

Dr. Patyi András s. k.,
tanácsvezető, előadó alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lomnici Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
alkotmánybíró